

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL Rheoliadau Cyd-drefniadaeth ar gyfer y Marchnadoedd mewn Cynnyrch Amaethyddol (Diwygiadau Amrywiol) (Ymadael â'r UE) 2020

DYDDIAD 21 Hydref 2020

GAN Rebecca Evans AS, Y Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd

OS a osodwyd yn Senedd y DU, sy'n diwygio is-ddeddfwriaeth mewn maes datganoledig

Rheoliadau Cyd-drefniadaeth ar gyfer y Marchnadoedd mewn Cynnyrch Amaethyddol (Diwygiadau Amrywiol) (Ymadael â'r UE) 2020

Mae Rheoliadau 2020 yn gwneud cywiriadau technegol, lle bo'u hangen, i gyfraith uniongyrchol yr UE a ddargedwir ac Offerynnau Statudol sydd eisoes wedi'u gwneud ac sy'n ymwneud ag Ymadael â'r UE (OSau Ymadael â'r UE) o dan adrannau 8, 8B ac 8C Deddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 a pharagraff 21 o Atodlen 7 y Ddeddf honno. Mae'r materion y mae Rheoliadau 2020 yn delio â nhw yn ymwneud â Chyd-drefniadaeth Marchnadoedd Amaethyddol ("CMO") a'u bwriad yw sicrhau bod darpariaethau penodol o fewn y CMO yn gweithio'n effeithiol ar ôl diwrnod cwblhau'r Cyfnod Gweithredu.

Y CMO yw'r fframwaith ar gyfer rhedeg a gweinyddu Cyd-drefniadaeth y Marchnadoedd Amaethyddol ac mae'n rhan o golofn 1 y Polisi Amaethyddol Cyffredin ("PAC"). Sefydlwyd y CMO fel ffordd o gwrdd ag amcanion y PAC (Erthygl 40 y Cytuniad ar Weithrediad yr Undeb Ewropeaidd) ac yn arbennig sefydlogi marchnadoedd, sicrhau safon byw deg i gynhyrchwyr amaethyddol a chynyddu cynhyrchiant amaethyddol. Dros amser, ehangwyd ei gwmpas i ddarparu pecyn arfau sy'n galluogi'r UE i reoli anwadalwch y farchnad, cymell cydweithio rhwng cynhyrchwyr amaethyddol a'u gallu i gystadlu a hwyluso masnach.

O fewn y CMO, mae Rheoliadau 2020 yn delio hefyd â materion sy'n ymwneud yn benodol â bwyd organig. Mae'r sector organig yn cael ei reoleiddio'n llym yn y DU a gwledydd eraill yr UE gan Reoliad (CE) rhif 834/2007 y Cyngor a Rheoliadau (CE) rhifau 889/2008 ac 1235/2008 y Comisiwn. Mae'r rheoliadau'n pennu'r gofynion ar gyfer cynhyrchu, prosesu, labelu a mewnfario cynnyrch organig, a'r system archwilio y mae'n rhaid wrthynt i sicrhau

bod y gofynion yn cael eu bodloni. Mae'r rheoliadau'n ymwneud â bwyd a phorthiant organig, deunydd lluosogi llysiuol organig a hadau organig i dyfu ohonynt.

Mae'r offeryn hwn yn diwygio deddfwriaeth yr UE a ddargedwir ac offeryn statudol y DU sy'n ymwneud â chynnyrch organig o fewn y Gyd-drefniadaeth Marchnadoedd (CMO), sef maes sydd ym marn Defra yn gymhwysedd a ddargedwir. Dylid ei ddarllen ar y cyd ag OS arall a gynigir gan y DU sy'n ymwneud â'r CMO, sef yn benodol cynhyrchu organig mewn cymhwysedd datganoledig. Gosodwyd Rheoliadau Cynnyrch Organig (Cynhyrchu a Rheoli) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020 ar 15 Hydref 2020.

Mae Rheoliadau 2020 yn diwygio'r deddfwriaeth ganlynol

Deddfwriaeth Ewropeaidd

- Rheoliad (EC) 1235/2008 sy'n gosod rheolau manwl ar gyfer gweithredu Rheoliad y Cyngor (CE) rhif 834/2007 o ran trefnu mewnforio cynnyrch organig o drydydd gwledydd.
- Rheoliad (CE) 1295/2008 ar fewnforio hopys o drydydd gwledydd.
- Rheoliad Dirprwyedig y Comisiwn (CE) 2016/1237 sy'n ategu Rheoliad (UE) rhif 1308/2013 Senedd Ewrop a'r Cyngor mewn perthynas â'r rheolau ar gyfer cymhwyso system y trwyddedau mewnforio ac allforio ac sy'n ategu Rheoliad(UE) rhif 1306/2013 Senedd Ewrop a'r Cyngor mewn perthynas â'r rheolau ar ollwng a fforffedu gwarantau a roddir ar gyfer trwyddedau o'r fath.

Deddfwriaeth ddomestig

- Rheoliadau Cynhyrchu Organig (Rheoli Mewnforion) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019
- Rheoliadau Cyd-drefniadaeth ar gyfer y Marchnadoedd mewn Cynhyrchion Amaethyddol a'r Polisi Amaethyddol Cyffredin (Diwygiadau Amrywiol) (Ymadael â'r UE) 2019;
- Rheoliadau Amaethyddiaeth (Diwygiadau Amrywiol) (Ymadael â'r UE) 2019,
- Rheoliadau Cyd-drefniadaeth ar gyfer y Marchnadoedd mewn Cynhyrchion Amaethyddol (Trefniadau Trosiannol etc.) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019
- Rheoliadau Trwyddedau Mewnforio ac Allforio (Diwygio etc.) (Ymadael â'r UE) 2019

Unrhyw effaith y gall yr offeryn statudol ei chael ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd Cymru a/neu gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru

Mae swyddogion Llywodraeth Cymru o'r farn bod Rheoliadau 2020 yn cynnwys darpariaethau sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru, ac ni ddylid rhoi'r swyddogaethau cysylltiedig felly i'r Ysgrifennydd Gwladol yn unig.

Mae DEFRA o'r farn bod y diwygiadau i Reoliadau 2020 yn ymdrin â materion a ddargedwir. Ar sail hynny, mae DEFRA yn bwriadu trosglwyddo swyddogaethau amrywiol i'r Ysgrifennydd Gwladol.

Diben y diwygiadau

Mae Rheoliadau'r UE a ddargedwir yn ymwneud â Chyd-drefniadaeth y Marchnadoedd Amaethyddol ("CMO"), is-ddeddfwriaeth ddomestig sy'n rhoi deddfwriaeth yr UE sy'n ymwneud â'r CMO ar waith ac is-ddeddfwriaeth ddomestig sydd ei hun yn diwygio deddfwriaeth yr UE a ddargedwir sy'n ymwneud â CMO, er mwyn iddi allu gweithio'n effeithiol ar ôl diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu.

Bydd y diwygiadau'n cywiro deddfwriaeth yr UE a ddargedwir yn unol â Deddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Cytuniad Ymadael) 2020), i sicrhau bod Protocol Gogledd Iwerddon yn cael ei weithredu ac i gywiro amwyseddau, anghysonderau a gwallau teipograffyddol er mwyn i'r offerynnau allu gweithio fel y'u bwriadwyd ar ôl y cyfnod pontio.

Mae'r offeryn yn gwneud darpariaethau mewn perthynas â chynhyrchu organig. Bydd yn diwygio cyfraith yr UE a ddargedwir sy'n ymwneud â chynhyrchu organig ac is-ddeddfwriaeth ddomestig sydd ei hun yn diwygio deddfwriaeth yr UE a ddargedwir sy'n ymwneud â chynhyrchu organig. Bydd y diwygiadau'n sicrhau cysondeb â Phrotocol Gogledd Iwerddon a bod darpariaethau yn Rheoliad (CE) rhif 1235/2008 yn gweithio'n effeithiol.

Mae'r offeryn hwn yn gwneud y cywiriadau priodol i gyfraith yr UE a ddargedwir i sicrhau bod rheolau'r CMO yn gweithredu'n effeithiol ar ddiwedd y cyfnod pontio. Mae'r diwygiadau hyn yn cynnwys cywiriadau i OSau Ymadael â'r UE blaenorol. Y bwriad wrth ddiwygio cyfraith yr UE a ddargedwir yw sicrhau bod y ddeddfwriaeth yn parhau mor agos i'r system gyfredol â phosibl. Technegol yw'r newidiadau'n bennaf.

Mae'r offeryn hwn yn gwneud nifer o newidiadau, er enghraifft:

- cywiro cyfeiriadau afraid fel 'the Union' a 'the Comission' trwy roi'r term 'Great Britain' yn eu lle, a chywiro amwyseddau ac anghysonderau i'w alinio â gweithredu

Protocol Gogledd Iwerddon. Bwriad y diwygiadau hyn yw rhoi eglurder i randdeiliaid ar ôl diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu ynghylch y gofynion ar gyfer nwyddau a osodir yn y farchnad ym Mhrydain Fawr ac a symudir i Ogledd Iwerddon;

- diwygiadau i is-ddeddfwriaeth ddomestig a deddfwriaeth yr UE a ddargedwir, a ddrafftwyd ar gyfer y DU yn gyfan yn hytrach nag ar gyfer Prydain Fawr yn unig, i ddileu cyfeiriadau at Ogledd Iwerddon lle bo angen, er mwyn iddynt barhau wedi'u halinio â'r UE;
- dileu hen gyfeiriadau at 'exit day' a chywiro darpariaethau trosiannol iddynt gyfeirio at 'IP completion day', er mwyn i'r darpariaethau hyn barhau'n ystyrlon a pharhau i weithredu fel y'u bwriadwyd ar ôl y cyfnod gweithredu;
- er mwyn sicrhau cysondeb â Model Gweithredu Ffiniau Llywodraeth y DU, caiff diwygiadau eu gwneud i ddarpariaethau trosiannol ynghylch mewnfario hopys a chynnyrch hopys. Caiff trefniadau trosiannol sy'n ymwneud â'r gofynion hysbysu wrth fewnfario cig eidion a chig llo o drydydd gwledydd eu hepgor gan fod Llywodraeth y DU o'r farn nad oes eu hangen bellach;
- gwneud cywiriadau er mwyn sicrhau y gellir parhau i fewnfario a masnachu bwyd a phorthiant organig, deunydd lluosogi llysieuol organig a hadau organig i dyfu ohonynt.
- cywiro amwyseddau, anghysonderau a gwallau teipograffyddol fel bod yr offerynnau'n gallu gweithredu fel y'u bwriadwyd ar ôl diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu.

Mae Rheoliadau 2020 a'u Memorandwm Esboniadol, sy'n esbonio effeithiau'r diwygiadau, ar gael yma: <https://www.legislation.gov.uk/ukdsi/2020/9780348213317>

Ymateb i Lywodraeth y DU

Safbwynt Llywodraeth Cymru yw bod amaethyddiaeth a'r PAC yn faterion datganoledig ac nad ydynt yn berthnasol i'r materion a ddargedwir o dan unrhyw bennawd yn Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Fodd bynnag, nid yw Llywodraeth y DU yn cytuno gan gredu bod pwnc Rheoliadau 2020 yn fater wedi'i ddargadw. Nid yw Llywodraeth y DU felly wedi gofyn i Weinidogion Cymru am eu cydsyniad.

Barn Llywodraeth Cymru yw bod y swyddogaethau uchod yn ymwneud yn uniongyrchol ag amcanion y CMO o ran gwella cynhyrchiant y sector amaethyddol a gwneud cynnyrch cynradd yn fwy cystadleuol yn y farchnad. Mae pwnc amaethyddiaeth a'r PAC o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru (h.y. wedi'i ddatganoli). O dan delerau'r Cytundeb Rhynglywodraethol, dylid bod wedi gofyn i Weinidogion Cymru am eu cydsyniad cyn gosod Rheoliadau 2020.

Mae Gweinidogion Cymru wedi ysgrifennu at Lywodraeth y DU i'w hysbysu o'u barn nad yw'n briodol i Weinidogion Llywodraeth y DU wneud penderfyniadau unochrog ar faterion sy'n cael effaith uniongyrchol ar gymhwysedd datganoledig ac nad yw Gweinidogion Cymru'n bwriadu rhoi eu cydsyniad unochrog i'r offeryn statudol hwn.